

**Софийски университет "Свети Климент Охридски"  
Факултет по математика и информатика**

**Държавен изпит  
за получаване на ОКС "Бакалавър  
специалност "Математика", дата: 11.07.2017 г.**

**Задача 1.**

Спрямо ортонормиран базис  $g_1, g_2, g_3$  на евклидово пространство  $V$  симетричният линеен оператор  $\varphi : V \rightarrow V$  има матрица

$$A = \begin{pmatrix} 1 & -2 & -2 \\ -2 & 1 & -2 \\ -2 & -2 & 1 \end{pmatrix}.$$

(а) Нека  $L$  е 1-мерно линейно подпространство на  $V$ , а  $U = L^\perp$  е ортооналното допълнение на  $L$  във  $V$ . Ако за всеки вектор  $v \in L$  е в сила  $\varphi(v) \in L$ , да се докаже, че за всеки вектор  $u \in U$  е изпълнено  $\varphi(u) \in U$ .

(б) Да се намери ортонормиран базис  $e_1, e_2, e_3$  на  $V$ , в който  $\varphi$  има диагонална матрица  $D$ , както и тази матрица  $D$ .

(в) Да означим с  $(u, w)$  скаларното произведение на вектори  $u, w \in V$ . Ако  $v \in V$  е вектор с дължина  $\|v\| = 1$ , да се изрази векторът  $\varphi(v) - 3v$  и скаларното произведение  $(\varphi(v), v)$  чрез координатите на вектора  $v$  спрямо базиса  $e_1, e_2, e_3$ .

(г) Ако  $v_1, v_2 \in V$  са вектори с дължина  $\|v_1\| = \|v_2\| = 1$  и

$$(\varphi(v_1), v_1) = -(\varphi(v_2), v_2),$$

да се докаже, че векторите  $\varphi(v_1) - 3v_1$  и  $\varphi(v_2) - 3v_2$  са колинеарни и да се пресметне

$$\|\varphi(v_1) - 3v_1\|^2 + \|\varphi(v_2) - 3v_2\|^2.$$

**Задача 2.**

Намерете общото решение на уравнението на Ойлер

$$t^2 \ddot{x} - 2x = 10 \sin(\ln t).$$